

لیست بیماریهای تحت مراقبت شامل موارد زیر می باشد که به منظور عملیاتی شدن در قالب سندرم های واگیر به شرح زیر طبقه بندی می گردند:

الف: لیست بیماریهای عمده تحت مراقبت کشور:

فلج اطفال-سرخک-سرخجه-سیاه سرفه -دیفتری-کزاز -انواع هیاتیت- هاری-تیفوئید-کالاآزار جلدی و احشایی- انفلوانزای پرندهگان-تولارمی- طاعون-مالاریا-مننژیت-وبا- اسهال خونی-جذام-سل-سیاه زخم-شیگلوز- سفلیس-سوزاک- HIV/AIDS - فاسیولیازیس-لپتوسپیروز- بوتولسم - پدیکلوزیس و گال - تب دانگی-تب راجعه-تب زرد-زیکا-چیکونگونیا- ایبولا-هرگونه افزایش ناگهانی موارد بیماریها

ب- لیست سندرم های واگیر:

۱- **تب و خونریزی بدون تروما:** (مهم ترین تشخیص های افتراقی CCHF-مننگوکوکسمی-تیفوئید-دانگ-تب زرد-ایبولا-چیکون گونیا -سرخک-مالاریای شدید-لپتوسپیروز-سپتی سمی):

تب بیش از ۳۸ درجه دهانی به همراه یک یا چند علامت زیر (خونریزی ناشی از تروما نباشد):

۱. خونریزی پوست به صورت کبودی (اکیموز)
۲. خونریزی نقطه نقطه (پتشی) در پوست
۳. خونریزی دستگاه تنفس فوقانی (خونریزی از لثه یا بینی)
۴. خونریزی دستگاه تنفس تحتانی (خلط خونی)
۵. خونریزی دستگاه گوارش (استفراغ خونی ، مدفوع خونی ، مدفوع سیاه)
۶. خونریزی دستگاه ادراری (ادرار خونی)
۷. خونریزی دستگاه تناسلی (خونریزی غیرطبیعی زنانه)

۲- تب و راش حاد:

الف: تب و راش حاد ماکولوپاپولر (مهم ترین تشخیص های افتراقی: مننگوکوکسمی-سرخک-سرخجه-منونوکلئوز عفونی -CCHF- چیکون گونیا-دانگ-سفلیس-تیفوس-تیفوئید-راش دارویی-گزش حشرات):

تب بیش از ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر به صورت منتشر:

۱. لکه های کوچک و همسطح غیر هم رنگ با پوست (ماکول) معمولاً به صورت منتشر
۲. دانه های کوچک و برجسته غیر هم رنگ با پوست (پاپول) معمولاً به صورت منتشر
۳. حال عمومی بد

ب- تب و راش حاد غیر ماکولوپاپولر: (مهم ترین تشخیص های

افتراقی: آبله-آبله مرغان-سیاه زخم-تولارمی-لیشمانیوز-گال):

تب بالاتر از ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. دانه یا دانه های کوچک، برجسته و آبدار در پوست (وزیکول)
 ۲. برجستگی های بزرگ پوستی حاوی مایع غیر چرکی (تاؤل) یا مایع چرکی (پوستول)
 ۳. بثورات فاقد پوست (زخمهای بدون ضربه یا بریدگی)
 ۴. حال عمومی بد
- ۳- **عفونت شدید حاد تنفسی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انفلوانزا- سل-سیاه سرفه-دیفتری-سرخک-سیاه زخم-تولارمی-طاعون):

بروز تب و سرفه در طول یک هفته اخیر به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. سیستم تنفسی (تاکی پنه "تنفس تند" ، فرورفتگی عضلات بین دنده ای در حین تنفس ، تنفس صدادار ، خلط خونی)
۲. سیستم قلبی عروقی (درد قفسه سینه ، افت شدید فشار خون ، اختلال ریتم)
۳. سیستم عصبی (کاهش سطح هوشیاری ، تشنج)

۴- **تب و علائم نورولوژیک (عصبی)** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انواع

مننژیت-انواع آنسفالیت-انفلوانزا-آبله مرغان-هاری- مالاریای مغزی-سیاه زخم-طاعون-مسمومیت با سرب، جیوه، ارگانوفسفره، حلال های صنعتی):

بروز تب ناگهانی بالای ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. سفتی گردن (سختی حرکات گردن)
۲. تشنج
۳. کاهش هوشیاری
۴. تحریک پذیری
۵. سردرد شدید
۶. استفراغ

۵- **مسمومیت غذایی:** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: مسمومیت با عوامل

شیمیایی-مسمومیت با عوامل باکتریایی، ویروسی، قارچی، انگلی-مسمومیت با فلزات سنگین-مسمومیت با سموم-تب مالت-مسمومیت با الکل):

بروز علائم زیر در ۲ نفر یا بیشتر که از یک منبع غذایی یا آشامیدنی مشترک استفاده کرده اند و علائم بالینی مشابه دارند شامل:

۱. تهوع و استفراغ بعد از مصرف مواد غذایی یا آشامیدنی یا
 ۲. شکم درد (دل پیچه) بعد از مصرف مواد غذایی یا آشامیدنی
- ۶- **اسهال حاد غیر خونی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: اسهالهای ناشی از عوامل میکربی، ویروسی، پارازیتی - وبا- تب مالت- عوامل شیمیایی):

اسهال حاد (غیر خونی) یعنی دفع حداقل ۳ بار مدفوع شل در ۲۴ ساعت بعلاوه :

۱. تهوع و استفراغ یا
۲. شکم درد (دل پیچه)

۷- **اسهال خونی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: شیگلا-آمیبیاز- سالمونلا-فلزات سنگین-سیاه زخم-انواع دیگر التور):

اسهال خونی (وجود خون روشن در مدفوع اسهالی) با یا بدون :

۱. تهوع و استفراغ یا
۲. شکم درد (دل پیچه)

۸- **زردی حاد** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انواع هیپاتیت-مالاریای شدید-لپتوسپیروز-بورلیوز-تب زرد-فاسیولازیس-مسمومیت های شیمیایی-مسمومیت های قارچی):

۱. "زردی در سفیدی چشم" یا

۲. زردی زیر زبان یا
۳. زردی خط وسط شکم

۹- **فلج شل حاد** (مهم ترین تشخیص افتراقی: فلج اطفال-گیلن باره- انواع مسمومیت-گزش حیوانات و حشرات سمی-عوارض واکسیناسیون):

فلج شل ناگهانی یعنی عدم حرکت پا و یا دست بدون سابقه تروما (ضربه) واضح جسمانی

۱۰- **شوگ عفونی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: مننگوکوکسمی- تیفوئید-بروسلوز-طاعون-انفلوانزا-کورونا و بروس-سارس-مالاریا-وبای خشک-تب های خونریزی دهنده-سیاه زخم):

i. **بیمار بدحال با شواهد یک عفونت موضعی یا سیستمیک (به عنوان مثال رویت ترشح چرکی) یا احتمال (استعداد) عفونت مثل نقص ایمنی، سوختگی، ...بعلاوه حداقل دو علامت از ۳ علامت حیاتی ذیل:**

۱. تاکی پنه (تنفس تندتر از حد نرمال)
 ۲. تاکی کاردی (ضربان قلب بیشتر از حد نرمال)
 ۳. داشتن درجه حرارت کمتر از ۳۶ درجه سانتی گراد (هایپوترمی) یا داشتن تب بالای ۳۸ درجه سانتی گراد
- ii. **علائم کمکی:**
۱. اختلال عملکرد ارگانهای دور از محل عفونت (بدلیل هیپوپرفیوزن و بروز ایسکمی)
 ۲. افت فشار خون که با تجویز مقدار کافی مایعات مناسب مثل نرمال سالین، رینگر لاکتات قابل برگشت باشد.

۳. ایسکمی پوست: پرشدگی خون مویرگی بیشتر از ۳ ثانیه یا رنگ پریدگی پوست (در کودکان) (پس از برداشتن فشار انگشت از روی پوست، برگشت رنگ به پوست به حالت اولیه، بیشتر از ۳ ثانیه طول بکشد).

۴. اختلال عملکرد کلیه: (اولیگوری)
۵. اختلال عملکرد مغز: بیقراری، خواب آلودگی، کما (تغییر سطح هوشیاری)
۶. اختلال عملکرد ریه: تنگی نفس، کبودی مخاطها و انتهاها.
۷. سردی انتهای اندامها (گاهی و در مراحل پیشرفته)

۱۱- **مرگ ناگهانی غیرمنتظره (مرگ مشکوک)** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: آنسفالیت-مننژیت-عفونت های شدید-وبا-طاعون-مسمومیت های شدید-مارگزیدگی-مصرف الکل و مواد مخدر):

مرگی که بعلت بیماریهای داخلی، تروما، قتل و موارد مشابه نباشد و علایم پوستی از قبیل پتشی، پورپورا، اکیموز، خونریزی در فرد مشاهده می شود):

۱. توقف نبض و تنفس بمدت بیش از ۱۰ دقیقه در فاصله کمتر از ۲۴ ساعت از شروع علایم بیماری:
۲. مرگ غیر منتظره (مرگ ناگهانی که با دلایلی مانند کهولت سن، بیماری مزمن و یا حوادث (تروماها) که مرگ را قابل توجه میکنند، نداشته باشد)
۳. فاصله بین شروع علائم و وقوع مرگ کمتر از ۲۴ ساعت
۴. در صورت مشاهده چنین موردی لازم است بلافاصله پرسنل اورژانس ۱۱۵ به مرکز ارتباطات ۱۱۵ و آن مرکز به EOC اعلام نماید. EOC نیز موظف است اطلاعات بند (۱۱-a) را مطابق بند (۹-iii) اقدام نمایند.

۱۲- **تب طول کشیده** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: سل-مالاریا-بروسلوز-تیفوئید-بورلیوز-لپتوسپیروز-دانگ-کالا-آزار-تب کیو-انواع هیپاتیت- HIV/AIDS):

داشتن تب بیش از ۳ روز به همراه یکی از علایم زیر شامل سردرد خفیف، درد عضلات، کوفتگی بدن، حال عمومی بد.

۱۳- **سندرم شبه انفلوانزا** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انفلوانزا- پارانفلوانزا-سیاه سرفه-کورونا ویروس-سارس)

تب به همراه سرفه ای که در طی یک هفته اخیر رخ داده باشد.

۱۴- سندرم تب و لنفادنوباتی

بروز تب به همراه تورم غدد لنفاوی

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز مدیریت بیماریهای واگیر
اداره مراقبت - اسفند ۱۳۹۷

لیست بیماریهای تحت مراقبت شامل موارد زیر می باشد که به منظور عملیاتی شدن در قالب سندرم های واگیر به شرح زیر طبقه بندی می گردند:

الف: لیست بیماریهای عمده تحت مراقبت کشور:

فلج اطفال-سرخک-سرخچه-سیاه سرفه -دیفتری-کزاز -انواع هیاتیت- هاری-تیفوئید-کالاآزار جلدی و احشایی- انفلوانزای پرندهگان-تولارمی- طاعون-مالاریا-مننژیت-وبا- اسهال خونی-جذام-سل-سیاه زخم-شیگلوز- سفلیس-سوزاک- HIV/AIDS - فاسیولیازیس-لپتوسپیروز- بوتولسم - پدیکلوزیس و گال - تب دانگی-تب راجعه-تب زرد-زیکا-چیکونگونیا- ایبولا-هرگونه افزایش ناگهانی موارد بیماریها

ب- لیست سندرم های واگیر:

۱- **تب و خونریزی بدون تروما:** (مهم ترین تشخیص های افتراقی CCHF-مننگوکوکسمی-تیفوئید-دانگ-تب زرد-ایبولا-چیکون گونیا -سرخک-مالاریای شدید-لپتوسپیروز-سپتی سمی):

تب بیش از ۳۸ درجه دهانی به همراه یک یا چند علامت زیر (خونریزی ناشی از تروما نباشد):

۱. خونریزی پوست به صورت کبودی (اکیموز)
۲. خونریزی نقطه نقطه (پتشی) در پوست
۳. خونریزی دستگاه تنفس فوقانی (خونریزی از لثه یا بینی)
۴. خونریزی دستگاه تنفس تحتانی (خلط خونی)
۵. خونریزی دستگاه گوارش (استفراغ خونی ، مدفوع خونی ، مدفوع سیاه)
۶. خونریزی دستگاه ادراری (ادرار خونی)
۷. خونریزی دستگاه تناسلی (خونریزی غیرطبیعی زنانه)

۲- تب و راش حاد:

الف: تب و راش حاد ماکولوپاپولر (مهم ترین تشخیص های افتراقی: مننگوکوکسمی-سرخک-سرخچه-منونوکلئوز عفونی -CCHF- چیکون گونیا-دانگ-سفلیس-تیفوس-تیفوئید-راش دارویی-گزش حشرات):

تب بیش از ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر به صورت منتشر:

۱. لکه های کوچک و همسطح غیر هم رنگ با پوست (ماکول) معمولاً به صورت منتشر
۲. دانه های کوچک و برجسته غیر هم رنگ با پوست (پاپول) معمولاً به صورت منتشر
۳. حال عمومی بد

ب- تب و راش حاد غیر ماکولوپاپولر: (مهم ترین تشخیص های

افتراقی: آبله-آبله مرغان-سیاه زخم-تولارمی-لیشمانیوز-گال):

تب بالاتر از ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. دانه یا دانه های کوچک، برجسته و آبدار در پوست (وزیکول)
 ۲. برجستگی های بزرگ پوستی حاوی مایع غیر چرکی (تاؤل) یا مایع چرکی (پوستول)
 ۳. بثورات فاقد پوست (زخمهای بدون ضربه یا بریدگی)
 ۴. حال عمومی بد
- ۳- **عفونت شدید حاد تنفسی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انفلوانزا- سل-سیاه سرفه-دیفتری-سرخک-سیاه زخم-تولارمی-طاعون):

بروز تب و سرفه در طول یک هفته اخیر به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. سیستم تنفسی (تاکی پنه "تنفس تند" ، فرورفتگی عضلات بین دنده ای در حین تنفس ، تنفس صدادار ، خلط خونی)
۲. سیستم قلبی عروقی (درد قفسه سینه ، افت شدید فشار خون ، اختلال ریتم)
۳. سیستم عصبی (کاهش سطح هوشیاری ، تشنج)

۴- **تب و علائم نورولوژیک(عصبی)** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انواع

مننژیت-انواع آنسفالیت-انفلوانزا-آبله مرغان-هاری- مالاریای مغزی-سیاه زخم-طاعون-مسمومیت با سرب،جیوه،ارگانوفسفره،حلال های صنعتی):

بروز تب ناگهانی بالای ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. سفتی گردن (سختی حرکات گردن)
۲. تشنج
۳. کاهش هوشیاری
۴. تحریک پذیری
۵. سردرد شدید
۶. استفراغ

۵- **مسمومیت غذایی:** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: مسمومیت با عوامل شیمیایی-مسمومیت با عوامل باکتریایی، ویروسی، قارچی، انگلی-مسمومیت با فلزات سنگین-مسمومیت با سموم-تب مالت-مسمومیت با الکل):

بروز علائم زیر در ۲ نفر یا بیشتر که از یک منبع غذایی یا آشامیدنی مشترک استفاده کرده اند و علائم بالینی مشابه دارند شامل:

۱. تهوع و استفراغ بعد از مصرف مواد غذایی یا آشامیدنی یا
 ۲. شکم درد (دل پیچه) بعد از مصرف مواد غذایی یا آشامیدنی
- ۶- **اسهال حاد غیر خونی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: اسهالهای ناشی از عوامل میکربی، ویروسی، پارازیتی - وبا- تب مالت- عوامل شیمیایی):

اسهال حاد (غیر خونی) یعنی دفع حداقل ۳ بار مدفوع شل در ۲۴ ساعت بعلاوه :

۱. تهوع و استفراغ یا
۲. شکم درد (دل پیچه)

۷- **اسهال خونی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: شیگلا-آمیبیاز- سالمونلا-فلزات سنگین-سیاه زخم-انواع دیگر التور):

اسهال خونی (وجود خون روشن در مدفوع اسهالی) با یا بدون :

۱. تهوع و استفراغ یا
۲. شکم درد (دل پیچه)

۸- **زردی حاد** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انواع هیپاتیت-مالاریای شدید-لپتوسپیروز-بورلیوز-تب زرد-فاسیولازیس-مسمومیت های شیمیایی-مسمومیت های قارچی):

۱. "زردی در سفیدی چشم" یا

۲. زردی زیر زبان یا
۳. زردی خط وسط شکم

۹- **فلج شل حاد** (مهم ترین تشخیص افتراقی: فلج اطفال-گیلن باره- انواع مسمومیت-گزش حیوانات و حشرات سمی-عوارض واکسیناسیون):

فلج شل ناگهانی یعنی عدم حرکت پا و یا دست بدون سابقه تروما (ضربه) واضح جسمانی

۱۰- **شوگ عفونی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: مننگوکوکسمی- تیفوئید-بروسلوز-طاعون-انفلوانزا-کورونا ویروس-سارس-مالاریا-وبای خشک-تب های خونریزی دهنده-سیاه زخم):

i. **بیمار بدحال با شواهد یک عفونت موضعی یا سیستمیک (به عنوان مثال رویت ترشح چرکی) یا احتمال (استعداد) عفونت مثل نقص ایمنی، سوختگی، ...بعلاوه حداقل دو علامت از ۳ علامت حیاتی ذیل:**

۱. تاکی پنه (تنفس تندتر از حد نرمال)
 ۲. تاکی کاردی (ضربان قلب بیشتر از حد نرمال)
 ۳. داشتن درجه حرارت کمتر از ۳۶ درجه سانتی گراد (هایپوترمی) یا داشتن تب بالای ۳۸ درجه سانتی گراد
- ii. **علائم کمکی:**
۱. اختلال عملکرد ارگانهای دور از محل عفونت (بدلیل هیپوپرفیوزن و بروز ایسکمی)
 ۲. افت فشار خون که با تجویز مقدار کافی مایعات مناسب مثل نرمال سالین، رینگر لاکتات قابل برگشت باشد.

۳. ایسکمی پوست: پرشدگی خون مویرگی بیشتر از ۳ ثانیه یا رنگ پریدگی پوست (در کودکان) (پس از برداشتن فشار انگشت از روی پوست، برگشت رنگ به پوست به حالت اولیه، بیشتر از ۳ ثانیه طول بکشد).
۴. اختلال عملکرد کلیه: (اولیگوری)
۵. اختلال عملکرد مغز: بیقراری، خواب آلودگی، کما (تغییر سطح هوشیاری)
۶. اختلال عملکرد ریه: تنگی نفس، کبودی مخاطها و انتهاها.
۷. سردی انتهای اندامها (گاهی و در مراحل پیشرفته)

۱۱- **مرگ ناگهانی غیرمنتظره (مرگ مشکوک)** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: آنسفالیت-مننژیت-عفونت های شدید-وبا-طاعون-مسمومیت های شدید-مارگزیدگی-مصرف الکل و مواد مخدر):

مرگی که بعلت بیماریهای داخلی، تروما، قتل و موارد مشابه نباشد و علایم پوستی از قبیل پتشی، پورپورا، اکیموز، خونریزی در فرد مشاهده می شود):

۱. توقف نبض و تنفس بمدت بیش از ۱۰ دقیقه در فاصله کمتر از ۲۴ ساعت از شروع علایم بیماری:
۲. مرگ غیر منتظره (مرگ ناگهانی که با دلایلی مانند کهولت سن، بیماری مزمن و یا حوادث (تروماها) که مرگ را قابل توجه میکنند، نداشته باشد)
۳. فاصله بین شروع علائم و وقوع مرگ کمتر از ۲۴ ساعت
۴. در صورت مشاهده چنین موردی لازم است بلافاصله پرسنل اورژانس ۱۱۵ به مرکز ارتباطات ۱۱۵ و آن مرکز به EOC اعلام نماید. EOC نیز موظف است اطلاعات بند (۱۱-a) را مطابق بند (۹-iii) اقدام نمایند.

۱۲- **تب طول کشیده** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: سل-مالاریا-بروسلوز-تیفوئید-بورلیوز-لپتوسپیروز-دانگ-کالا-آزار-تب کیو-انواع هیپاتیت- HIV/AIDS):

داشتن تب بیش از ۳ روز به همراه یکی از علایم زیر شامل سردرد خفیف، درد عضلات، کوفتگی بدن، حال عمومی بد.

۱۳- **سندرم شبه انفلوانزا** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انفلوانزا- پارانفلوانزا-سیاه سرفه-کورونا ویروس-سارس)

تب به همراه سرفه ای که در طی یک هفته اخیر رخ داده باشد.

۱۴- سندرم تب و لنفادنوباتی

بروز تب به همراه تورم غدد لنفاوی

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز مدیریت بیماریهای واگیر
اداره مراقبت - اسفند ۱۳۹۷

لیست بیماریهای تحت مراقبت شامل موارد زیر می باشد که به منظور عملیاتی شدن در قالب سندرم های واگیر به شرح زیر طبقه بندی می گردند:

الف: لیست بیماریهای عمده تحت مراقبت کشور:

فلج اطفال-سرخک-سرخچه-سیاه سرفه -دیفتری-کزاز -انواع هیاتیت- هاری-تیفوئید-کالاآزار جلدی و احشایی- انفلوانزای پرندگان-تولارمی- طاعون-مالاریا-مننژیت-وبا- اسهال خونی-جذام-سل-سیاه زخم-شیگلوز- سفلیس-سوزاک- HIV/AIDS - فاسیولیازیس-لپتوسپیروز- بوتولسم - پدیکلوزیس و گال - تب دانگی-تب راجعه-تب زرد-زیکا-چیکونگونیا- ایبولا-هرگونه افزایش ناگهانی موارد بیماریها

ب- لیست سندرم های واگیر:

۱- **تب و خونریزی بدون تروما:** (مهم ترین تشخیص های افتراقی CCHF-مننگوکوکسمی-تیفوئید-دانگ-تب زرد-ایبولا-چیکون گونیا -سرخک-مالاریای شدید-لپتوسپیروز-سپتی سمی):

تب بیش از ۳۸ درجه دهانی به همراه یک یا چند علامت زیر (خونریزی ناشی از تروما نباشد):

۱. خونریزی پوست به صورت کبودی (اکیموز)
۲. خونریزی نقطه نقطه (پتشی) در پوست
۳. خونریزی دستگاه تنفس فوقانی (خونریزی از لثه یا بینی)
۴. خونریزی دستگاه تنفس تحتانی (خلط خونی)
۵. خونریزی دستگاه گوارش (استفراغ خونی ، مدفوع خونی ، مدفوع سیاه)
۶. خونریزی دستگاه ادراری (ادرار خونی)
۷. خونریزی دستگاه تناسلی (خونریزی غیرطبیعی زنانه)

۲- تب و راش حاد:

الف: تب و راش حاد ماکولوپاپولر (مهم ترین تشخیص های افتراقی: مننگوکوکسمی-سرخک-سرخچه-منونوکلئوز عفونی -CCHF- چیکون گونیا-دانگ-سفلیس-تیفوس-تیفوئید-راش دارویی-گزش حشرات):

تب بیش از ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر به صورت منتشر:

۱. لکه های کوچک و همسطح غیر هم رنگ با پوست (ماکول) معمولاً به صورت منتشر
۲. دانه های کوچک و برجسته غیر هم رنگ با پوست (پاپول) معمولاً به صورت منتشر
۳. حال عمومی بد

ب- تب و راش حاد غیر ماکولوپاپولر: (مهم ترین تشخیص های

افتراقی: آبله-آبله مرغان-سیاه زخم-تولارمی-لیشمانیوز-گال):

تب بالاتر از ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. دانه یا دانه های کوچک، برجسته و آبدار در پوست (وزیکول)
 ۲. برجستگی های بزرگ پوستی حاوی مایع غیر چرکی (تاؤل) یا مایع چرکی (پوستول)
 ۳. بثورات فاقد پوست (زخمهای بدون ضربه یا بریدگی)
 ۴. حال عمومی بد
- ۳- **عفونت شدید حاد تنفسی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انفلوانزا- سل-سیاه سرفه-دیفتری-سرخک-سیاه زخم-تولارمی-طاعون):

بروز تب و سرفه در طول یک هفته اخیر به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. سیستم تنفسی (تاکی پنه "تنفس تند" ، فرورفتگی عضلات بین دنده ای در حین تنفس ، تنفس صدادار ، خلط خونی)
۲. سیستم قلبی عروقی (درد قفسه سینه ، افت شدید فشار خون ، اختلال ریتم)
۳. سیستم عصبی (کاهش سطح هوشیاری ، تشنج)

۴- **تب و علائم نورولوژیک(عصبی)** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انواع

مننژیت-انواع آنسفالیت-انفلوانزا-آبله مرغان-هاری- مالاریای مغزی-سیاه زخم-طاعون-مسمومیت با سرب،جیوه،ارگانوفسفره،حلال های صنعتی):

بروز تب ناگهانی بالای ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. سفتی گردن (سختی حرکات گردن)
۲. تشنج
۳. کاهش هوشیاری
۴. تحریک پذیری
۵. سردرد شدید
۶. استفراغ

۵- **مسمومیت غذایی:** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: مسمومیت با عوامل شیمیایی-مسمومیت با عوامل باکتریایی، ویروسی، قارچی، انگلی-مسمومیت با فلزات سنگین-مسمومیت با سموم-تب مالت-مسمومیت با الکل):

بروز علائم زیر در ۲ نفر یا بیشتر که از یک منبع غذایی یا آشامیدنی مشترک استفاده کرده اند و علائم بالینی مشابه دارند شامل:

۱. تهوع و استفراغ بعد از مصرف مواد غذایی یا آشامیدنی یا
 ۲. شکم درد (دل پیچه) بعد از مصرف مواد غذایی یا آشامیدنی
- ۶- **اسهال حاد غیر خونی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: اسهالهای ناشی از عوامل میکربی، ویروسی، پارازیتی - وبا- تب مالت- عوامل شیمیایی):

اسهال حاد (غیر خونی) یعنی دفع حداقل ۳ بار مدفوع شل در ۲۴ ساعت بعلاوه :

۱. تهوع و استفراغ یا
۲. شکم درد (دل پیچه)

۷- **اسهال خونی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: شیگلا-آمیبیاز- سالمونلا-فلزات سنگین-سیاه زخم-انواع دیگر التور):

اسهال خونی (وجود خون روشن در مدفوع اسهالی) با یا بدون :

۱. تهوع و استفراغ یا
۲. شکم درد (دل پیچه)

۸- **زردی حاد** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انواع هیپاتیت-مالاریای شدید-لپتوسپیروز-بورلیوز-تب زرد-فاسیولازیس-مسمومیت های شیمیایی-مسمومیت های قارچی):

۱. "زردی در سفیدی چشم" یا

۲. زردی زیر زبان یا
۳. زردی خط وسط شکم

۹- **فلج شل حاد** (مهم ترین تشخیص افتراقی: فلج اطفال-گیلن باره- انواع مسمومیت-گزش حیوانات و حشرات سمی-عوارض واکسیناسیون):

فلج شل ناگهانی یعنی عدم حرکت پا و یا دست بدون سابقه تروما (ضربه) واضح جسمانی

۱۰- **شوگ عفونی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: مننگوکوکسمی- تیفوئید-بروسلوز-طاعون-انفلوانزا-کورونا و بروس-سارس-مالاریا-وبای خشک-تب های خونریزی دهنده-سیاه زخم):

i. بیمار بدحال با شواهد یک عفونت موضعی یا سیستمیک (به عنوان مثال رویت ترشح چرکی) یا احتمال (استعداد) عفونت

مثل نقص ایمنی، سوختگی، ...بعلاوه حداقل دو علامت از ۳ علامت حیاتی ذیل:

۱. تاکی پنه (تنفس تندتر از حد نرمال)
 ۲. تاکی کاردی (ضربان قلب بیشتر از حد نرمال)
 ۳. داشتن درجه حرارت کمتر از ۳۶ درجه سانتی گراد (هایپوترمی) یا داشتن تب بالای ۳۸ درجه سانتی گراد
- ii. علایم کمکی:

۱. اختلال عملکرد ارگانهای دور از محل عفونت (بدلیل هیپوپرفیوزن و بروز ایسکمی)

۲. افت فشار خون که با تجویز مقدار کافی مایعات مناسب مثل نرمال سالین، رینگر لاکتات قابل برگشت باشد.

۳. ایسکمی پوست: پرشدگی خون مویرگی بیشتر از ۳ ثانیه یا رنگ پریدگی پوست (در کودکان) (پس از برداشتن فشار انگشت از روی پوست، برگشت رنگ به پوست به حالت اولیه، بیشتر از ۳ ثانیه طول بکشد).

۴. اختلال عملکرد کلیه: (اولیگوری)

۵. اختلال عملکرد مغز: بیقراری، خواب آلودگی، کما (تغییر سطح هوشیاری)

۶. اختلال عملکرد ریه: تنگی نفس، کبودی مخاطها و انتهاها.

۷. سردی انتهای اندامها (گاهی و در مراحل پیشرفته)

۱۱- **مرگ ناگهانی غیرمنتظره (مرگ مشکوک)** (مهم ترین تشخیص

های افتراقی: آنسفالیت-مننژیت-عفونت های شدید-وبا-طاعون-

مسمومیت های شدید-مارگزیدگی-مصرف الکل و مواد مخدر):

مرگی که بعلت بیماریهای داخلی، تروما، قتل و موارد مشابه

نباشد و علایم پوستی از قبیل پتشی، پورپورا، اکیموز، خونریزی

در فرد مشاهده می شود):

۱. توقف نبض و تنفس بمدت بیش از ۱۰ دقیقه در فاصله کمتر از ۲۴ ساعت از شروع علایم بیماری:

۲. مرگ غیر منتظره (مرگ ناگهانی که با دلایلی مانند کهولت سن، بیماری مزمن و یا حوادث (تروماها) که مرگ را قابل توجه میکنند، نداشته باشد)

۳. فاصله بین شروع علائم و وقوع مرگ کمتر از ۲۴ ساعت

۴. در صورت مشاهده چنین موردی لازم است بلافاصله پرسنل اورژانس ۱۱۵ به مرکز ارتباطات ۱۱۵ و آن مرکز به EOC اعلام نماید. EOC نیز موظف است اطلاعات بند (۱۱-a) را مطابق بند (۹-iii) اقدام نمایند.

۱۲- **تب طول کشیده** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: سل-مالاریا-بروسلوز-تیفوئید-بورلیوز-لپتوسپیروز-دانگ-کالا-آزار-تب کیو-انواع هیپاتیت- HIV/AIDS):

داشتن تب بیش از ۳ روز به همراه یکی از علایم زیر شامل سردرد خفیف، درد عضلات، کوفتگی بدن، حال عمومی بد.

۱۳- **سندرم شبه انفلوانزا** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انفلوانزا- پارانفلوانزا-سیاه سرفه-کورونا ویروس-سارس)

تب به همراه سرفه ای که در طی یک هفته اخیر رخ داده باشد.

۱۴- سندرم تب و لنفادنوباتی

بروز تب به همراه تورم غدد لنفاوی

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز مدیریت بیماریهای واگیر
اداره مراقبت - اسفند ۱۳۹۷

لیست بیماریهای تحت مراقبت شامل موارد زیر می باشد که به منظور عملیاتی شدن در قالب سندرم های واگیر به شرح زیر طبقه بندی می گردند:

الف: لیست بیماریهای عمده تحت مراقبت کشور:

فلج اطفال-سرخک-سرخجه-سیاه سرفه -دیفتری-کزاز -انواع هیاتیت- هاری-تیفوئید-کالاآزار جلدی و احشایی- انفلوانزای پرندگان-تولارمی- طاعون-مالاریا-مننژیت-وبا- اسهال خونی-جذام-سل-سیاه زخم-شیگلوز- سفلیس-سوزاک- HIV/AIDS - فاسیولیاژیس-لپتوسپیروز- بوتولسم - پدیکلوزیس و گال - تب دانگی-تب راجعه-تب زرد-زیکا-چیکونگونیا- ایبولا-هرگونه افزایش ناگهانی موارد بیماریها

ب- لیست سندرم های واگیر:

۱- **تب و خونریزی بدون تروما:** (مهم ترین تشخیص های افتراقی CCHF-مننگوکوکسمی-تیفوئید-دانگ-تب زرد-ایبولا-چیکون گونیا -سرخک-مالاریای شدید-لپتوسپیروز-سپتی سمی):

تب بیش از ۳۸ درجه دهانی به همراه یک یا چند علامت زیر (خونریزی ناشی از تروما نباشد):

۱. خونریزی پوست به صورت کبودی (اکیموز)
۲. خونریزی نقطه نقطه (پتشی) در پوست
۳. خونریزی دستگاه تنفس فوقانی (خونریزی از لثه یا بینی)
۴. خونریزی دستگاه تنفس تحتانی (خلط خونی)
۵. خونریزی دستگاه گوارش (استفراغ خونی ، مدفوع خونی ، مدفوع سیاه)
۶. خونریزی دستگاه ادراری (ادرار خونی)
۷. خونریزی دستگاه تناسلی (خونریزی غیرطبیعی زنانه)

۲- تب و راش حاد:

الف: تب و راش حاد ماکولوپاپولر (مهم ترین تشخیص های افتراقی: مننگوکوکسمی-سرخک-سرخجه-منونوکلئوز عفونی -CCHF- چیکون گونیا-دانگ-سفلیس-تیفوس-تیفوئید-راش دارویی-گزش حشرات):

تب بیش از ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر به صورت منتشر:

۱. لکه های کوچک و همسطح غیر هم رنگ با پوست (ماکول) معمولاً به صورت منتشر
۲. دانه های کوچک و برجسته غیر هم رنگ با پوست (پاپول) معمولاً به صورت منتشر
۳. حال عمومی بد

ب- تب و راش حاد غیر ماکولوپاپولر: (مهم ترین تشخیص های افتراقی: آبله-آبله مرغان-سیاه زخم-تولارمی-لیشمانیوز-گال):

تب بالاتر از ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. دانه یا دانه های کوچک، برجسته و آبدار در پوست (وزیکول)
 ۲. برجستگی های بزرگ پوستی حاوی مایع غیر چرکی (تاؤل) یا مایع چرکی (پوستول)
 ۳. بثورات فاقد پوست (زخمهای بدون ضربه یا بریدگی)
 ۴. حال عمومی بد
- ۳- **عفونت شدید حاد تنفسی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انفلوانزا- سل-سیاه سرفه-دیفتری-سرخک-سیاه زخم-تولارمی-طاعون):

بروز تب و سرفه در طول یک هفته اخیر به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. سیستم تنفسی (تاکی پنه "تنفس تند" ، فرورفتگی عضلات بین دنده ای در حین تنفس ، تنفس صدادار ، خلط خونی)
۲. سیستم قلبی عروقی (درد قفسه سینه ، افت شدید فشار خون ، اختلال ریتم)
۳. سیستم عصبی (کاهش سطح هوشیاری ، تشنج)

۴- **تب و علائم نورولوژیک(عصبی)** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انواع مننژیت-انواع آنسفالیت-انفلوانزا-آبله مرغان-هاری- مالاریای مغزی-سیاه زخم-طاعون-مسمومیت با سرب،جیوه،ارگانوفسفره،حلال های صنعتی):

بروز تب ناگهانی بالای ۳۸ درجه دهانی به همراه حداقل یکی از علائم زیر:

۱. سفتی گردن (سختی حرکات گردن)
۲. تشنج
۳. کاهش هوشیاری
۴. تحریک پذیری
۵. سردرد شدید
۶. استفراغ

۵- **مسمومیت غذایی:** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: مسمومیت با عوامل شیمیایی-مسمومیت با عوامل باکتریایی، ویروسی، قارچی، انگلی-مسمومیت با فلزات سنگین-مسمومیت با سموم-تب مالت-مسمومیت با الکل):

بروز علائم زیر در ۲ نفر یا بیشتر که از یک منبع غذایی یا آشامیدنی مشترک استفاده کرده اند و علائم بالینی مشابه دارند شامل:

۱. تهوع و استفراغ بعد از مصرف مواد غذایی یا آشامیدنی یا
 ۲. شکم درد (دل پیچه) بعد از مصرف مواد غذایی یا آشامیدنی
- ۶- **اسهال حاد غیر خونی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: اسهالهای ناشی از عوامل میکربی، ویروسی، پارازیتی - وبا- تب مالت- عوامل شیمیایی):

اسهال حاد (غیر خونی) یعنی دفع حداقل ۳ بار مدفوع شل در ۲۴ ساعت بعلاوه :

۱. تهوع و استفراغ یا
۲. شکم درد (دل پیچه)

۷- **اسهال خونی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: شیگلا-آمیبیاز- سالمونلا-فلزات سنگین-سیاه زخم-انواع دیگر التور):

اسهال خونی (وجود خون روشن در مدفوع اسهالی) با یا بدون :

۱. تهوع و استفراغ یا
۲. شکم درد (دل پیچه)

۸- **زردی حاد** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انواع هیپاتیت-مالاریای شدید-لپتوسپیروز-بورلیوز-تب زرد-فاسیولازیس-مسمومیت های شیمیایی-مسمومیت های قارچی):

۱. "زردی در سفیدی چشم" یا

۲. زردی زیر زبان یا
۳. زردی خط وسط شکم

۹- **فلج شل حاد** (مهم ترین تشخیص افتراقی: فلج اطفال-گیلن باره- انواع مسمومیت-گزش حیوانات و حشرات سمی-عوارض واکسیناسیون):

فلج شل ناگهانی یعنی عدم حرکت پا و یا دست بدون سابقه تروما (ضربه) واضح جسمانی

۱۰- **شوگ عفونی** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: مننگوکوکسمی- تیفوئید-بروسلوز-طاعون-انفلوانزا-کورونا و بروس-سارس-مالاریا-وبای خشک-تب های خونریزی دهنده-سیاه زخم):

i. **بیمار بدحال با شواهد یک عفونت موضعی یا سیستمیک (به عنوان مثال رویت ترشح چرکی) یا احتمال (استعداد) عفونت مثل نقص ایمنی، سوختگی، ...بعلاوه حداقل دو علامت از ۳ علامت حیاتی ذیل:**

۱. تاکی پنه (تنفس تندتر از حد نرمال)
 ۲. تاکی کاردی (ضربان قلب بیشتر از حد نرمال)
 ۳. داشتن درجه حرارت کمتر از ۳۶ درجه سانتی گراد (هایپوترمی) یا داشتن تب بالای ۳۸ درجه سانتی گراد
- ii. **علائم کمکی:**
۱. اختلال عملکرد ارگانهای دور از محل عفونت (بدلیل هیپوپرفیوزن و بروز ایسکمی)
 ۲. افت فشار خون که با تجویز مقدار کافی مایعات مناسب مثل نرمال سالین، رینگر لاکتات قابل برگشت باشد.

۳. ایسکمی پوست: پرشدگی خون مویرگی بیشتر از ۳ ثانیه یا رنگ پریدگی پوست (در کودکان) (پس از برداشتن فشار انگشت از روی پوست، برگشت رنگ به پوست به حالت اولیه، بیشتر از ۳ ثانیه طول بکشد).

۴. اختلال عملکرد کلیه: (اولیگوری)
۵. اختلال عملکرد مغز: بیقراری، خواب آلودگی، کما (تغییر سطح هوشیاری)
۶. اختلال عملکرد ریه: تنگی نفس، کبودی مخاطها و انتهاها.
۷. سردی انتهای اندامها (گاهی و در مراحل پیشرفته)

۱۱- **مرگ ناگهانی غیرمنتظره (مرگ مشکوک)** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: آنسفالیت-مننژیت-عفونت های شدید-وبا-طاعون-مسمومیت های شدید-مارگزیدگی-مصرف الکل و مواد مخدر):

مرگی که بعلت بیماریهای داخلی، تروما، قتل و موارد مشابه نباشد و علایم پوستی از قبیل پتشی، پورپورا، اکیموز، خونریزی در فرد مشاهده می شود):

۱. توقف نبض و تنفس بمدت بیش از ۱۰ دقیقه در فاصله کمتر از ۲۴ ساعت از شروع علایم بیماری:
۲. مرگ غیر منتظره (مرگ ناگهانی که با دلایلی مانند کهولت سن، بیماری مزمن و یا حوادث (تروماها) که مرگ را قابل توجه میکنند، نداشته باشد)
۳. فاصله بین شروع علائم و وقوع مرگ کمتر از ۲۴ ساعت
۴. در صورت مشاهده چنین موردی لازم است بلافاصله پرسنل اورژانس ۱۱۵ به مرکز ارتباطات ۱۱۵ و آن مرکز به EOC اعلام نماید. EOC نیز موظف است اطلاعات بند (۱۱-۲) را مطابق بند (۹-۱۱) اقدام نمایند.

۱۲- **تب طول کشیده** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: سل-مالاریا-بروسلوز-تیفوئید-بورلیوز-لپتوسپیروز-دانگ-کالا-آزار-تب کیو-انواع هیپاتیت- HIV/AIDS):

داشتن تب بیش از ۳ روز به همراه یکی از علایم زیر شامل سردرد خفیف، درد عضلات، کوفتگی بدن، حال عمومی بد.

۱۳- **سندرم شبه انفلوانزا** (مهم ترین تشخیص های افتراقی: انفلوانزا- پارانفلوانزا-سیاه سرفه-کورونا ویروس-سارس)

تب به همراه سرفه ای که در طی یک هفته اخیر رخ داده باشد.

۱۴- سندرم تب و لنفادنوباتی

بروز تب به همراه تورم غدد لنفاوی

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز مدیریت بیماریهای واگیر
اداره مراقبت - اسفند ۱۳۹۷